

Euroopas mõjukad naised kogunesid Toompeal

27. märtsil tulid Toompeale kokku tegusad naised. Aset leidis rahvusvaheline konverents „Naised, kelle sõna maksab Euroopas”, mille korraldas Eesti Reformierakonna nais-teühendus NaiRe ja Euroopa Liberaalide, Demokraatide ja Reformipartei (ELDR). Konverentsi juhatas Riigikogu aseesimees, ELDRi asepresident Kristiina Ojuland.

Konverentsil arutati naiste võimaluste ja rolli üle 21. sajandi poliitikas, lähtudes liberaalsest maailma-vaatest. Koverentsil võtsid sõna Euroopa Liberaalide, Demokraatide ja Reformipartei president, Euroopa Parlamendi liige Annemie Neyts-Uyttebroeck, Slovakkia liberaalse partei „Vaba Foorum” asepresident Ludmila Farkasovska, NaiRe esinaine Margot Fjuk, Kuressaare linna-pea Urve Tiidus ja Reformierakonna fraktsiooni nõunik Katja Ljubobrats. Meespoliitika vaatenurga avas Riigikogu majanduskomisjoni esimees Urmas Klaas.

Ojulandi oodatakse Euroopa Parlamendis

Annemie, kes on varemgi korduvalt Eestit külastanud, tänas Kristiina Ojulandi hea vastuvõtu eest ning leidis, et Eesti on selle aja jooksul meelelt palju arenenud. Neyts-Uyttebroeck lisas, et soovib kindlasti Kristiinat Euroopa Parlamendi koosseisus näha.

„Vaba Foorumi” asepresident Ludmila Farkasovska rääkis liberaalse partei kiirest edust Slovakkias. Liberaalse partei „Vaba Foorum” asutaja ja liberaalide presidendikandidaat on samuti naissoo esindaja – Zuzana Martinakova – järjekordne tõestus sellest, et naiste osakaal Euroopa poliitikas on kasvanud.

Paneelarutlus räägiti peamiselt meeste ja naiste osakaalust poliitikas ning arutati selle üle, kuidas saaks poliitikasse kaasata rohkem naisi. „Naised ise peaksid valima naiste poolt,” oli mõte, mis kõlama jäi. „Liberaalne maailmavaade, tublid ja töökad inimesed, sõltumata nahavärvist, rahvusest või soost – see on see, mis aitab meid välja tuua ka majanduslikult keerulisest ajast,” ütles Kristiina Ojuland kokkuvõtvalt tädedes, et naiste roll Euroopa liberaalsetes parteides on aastate jooksul oluliselt suurenenud.

Kärt Luik/Kristiina Esop

Kristiina Ojuland on Eesti kogenumaid euroliidu asjatundjaid.

Kommentaari

Haldusreformist hirmudeta

Uudis

Narva-Jõesuusse kavandatakse surfikeskust

Kohalik elu

Parlamendijuht ja vallavanem Võsul rahva ees

Nõuanne

Mida teha, kui oled jäänud töötuks

Europarlamenti kandideerija mõõdupuuks olgu pädevus

Euroopa Komisjoni asepresident Siim Kallas kinnitab intervjuus Teatajale, et nii Eestist Euroopa Parlamenti kandideerijatel kui ka nende valijatel ja toetajatel peab olema selge ettekujutus, milleks ja mida minnakse sinna tegema.

Missugune peaks olema Eestist valitud europarlamendi liikmete ettevalmistus? Teadmised? Võimekus? Pädevus?

Selleks, et Euroopa Liidu poliitikat kujundada, peab eelkõige olema Euroopa-meelne, Euroopa-usku. Peab olema veendunud Euroopa Liidu kui ajaloos enneolematu riikidevahelise vabatahtliku koostööettevõtte väärtustes. Väärtustes, mis seisnevad eelkõige Euroopa ajaloos seninähtamatus rahu ja vabaduste tagamises Euroopa rahvastele ja ka väljaspool Euroopa piire. Reformierakonnal pole kunagi olnud probleeme Euroopa idee toetamisega, meie erakond on alati olnud üks kõige Euroopa-meelsemaid Eesti erakondi. Oleme üksmeelselt toetanud

Oleme üksmeelselt toetanud tugevat Euroopa Liitu, tema laienemist, Eesti ühiskonna ja majanduse võimalikult aktiivset ning süvendatud lõimumist Euroopaga.

tugevat Euroopa Liitu, tema laienemist, Eesti ühiskonna ja majanduse võimalikult aktiivset ning süvendatud lõimumist Euroopaga. Usust üksi jääb muidugi väheks. Vaja on ka teadmisi, et aru saada, mida Euroopa rahvaste koostöö tegelikult tähendab, kuidas seda kujundatakse, millised on vastuolud ja probleemid. Europarlamendi saadik peab suutma kaasa rääkida. Tal peab olema pädevust, asjatundmist, et osaleda suurte küsimuste arutelul.

Eestis pööratakse suurt tähelepanu euroliidu ja Venemaa suhetele. Kas neid arutab ka Euroopa Parlament?

Euroopa Liidu ja Venemaa suhted on kahtlemata väga oluline teema ja meil pole põhjust hābeneda ega varjata oma teadmisi selles vallas. Aga see pole liht-

Siim Kallase hinnangul vajab Eesti europarlamendi poliitikutid, kes seal tööd teha suudavad.

salt sugugi mitte ainuke asi, millest Euroopa tulevik sõltub. See pole ka kaugeltki mitte see teema, mis täidab Europarlamendi komiteede ja plenaaristungite aja. Eestist valitud parlamendisaadik ei saa üles ärgata ainult siis, kui kuulub sõna „Venemaa”.

Lõpetava Euroopa Parlamendi koosseisu ees tõstatatud ootamatu teravusega energietika ja majandusküsimused. Kas on võimalik prognoosida, mis ootab juunis valitavaid saadikuid?

Tänane peateema on muidugi majanduspoliitika. Lähematel aastatel on kaalul Euroopa Liidu suurima majanduspoliitilise saavutuse – Euroopa siseturu, Euroopa vaba turu saatus. Kas suudetakse kaitsta inimeste, kaupade, teenuste ja kapitali vaba liikumist liikmesriikide õela ja omakaasupüüdliku proteksionismi eest – see sõltub sellest, kui tugev on Euroopa Liit, tema asutused, tema parlament

ja täitevasutus, Euroopa Komisjon. Euroopa poliitika on ka tema välispoliitika. Milline on Euroopa Liidu seisukoht maailmakaubanduse asjus? Lähis-Ida problemaatika? Arenguabi programmid? Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide suhted? Need ei saa olema lihtsad küsimused. Inimestele, kes on aastaid välispoliitika tegelnud, pole need teemad võõ-

Pole tarvis juhuslikke tegelasi, kes mitte midagi Euroopast ei taipa, ja keda Euroopa üleüldse ei huvita.

rad. Eestis räägitakse palju Euroopa ühtse energiapolitiika vajadusest. Täna pole Euroopa Liidule aga energia- ja majanduse korraldamises antud väiksematki õigust midagi otsustada. Kas tulevikus tuleb muutus? Mida arva-

vad nendest küsimustest inimesed, kes europarlamendi kandideerivad?

Mida arvata väidetest, et Eesti kuuest saadikust ei sõltu Euroopa Parlamendis suurt midagi?

Europarlamendi liikmetest sõltub päris palju. Nii nagu rahvusparlamentide puhul, on oluline, et seadusandjate hulka valitakse asjalikud ja asjatundlikud inimesed. Pole tarvis juhuslikke tegelasi, kes mitte midagi Euroopast ei taipa, ja keda Euroopa üleüldse ei huvita. Pole tarvis igasuguseid naljamehi ega käratsejaid. Europarlamendi saadik peab olema veendunud Euroopa ideaalides, peab, toetudes meie oma ajaloo tundmisele, uskuma Euroopa rahvaste ühendusse ja olema Euroopa-meelne. Siis suudab ta teha rasket tööd Euroopa ettevõtmise kavandamisel ja ka puuduste kõrvaldamisel.

Küsitles Peep Lillemägi

Kommentaari

Haldusreformi hirmutamiset

Kivipalluri visadusega söödetakse meile haldusreformi sildi all erinevaid variante Eestimaa kaardi sunni- viisiliseks muutmiseks. Viimane „rajoonideks ja külanõukogudeks“ tegemise plaan läbi tänapäevaseks kõlavate sõnade: vald, linn, osavald, teenus, kvaliteet, efektiivsus, demokraatia on jäänud ilma nii poliitikutest kui ka teadlaste ja omavalitsusesin- duste toetusest.

Meil on vaja taastada usk halduslike muudatuste võimalikkusesse. Reformil peab olema eesmärk, tegevuste kava, kindel algus ja lõpp, vastutajad, tegijad, kontroll ja eelarve. Koostööta ei ole ükski muutus võimalik.

Eestis peab säilima ühetasandiline omavalitsussüsteem. Omavalitsusi on vaja tugevdada ning lahendada regionaalse (maakondliku) tasandi probleemid. Omavalitsuste tugevdamine võiks toimuda järgmiselt.

Omapära suurema arvestamisega kohaliku omavalitsuse korralduse ja teiste seadustes. Piltlikult öeldes ei pea Ruhnus olema volikogu ega 7liikmelist vallavalitsust. Piisaks, kui elanikud kogunevad kaks korda aastas, kinnitaks eelarve ja selle täitmise aruande. Üks asjalik toimetaja saaks seal kindlasti hakkama kogukonda rahuldava täidesaatva võimu rolliga.

Vabatahtliku liitumise suurema stimuleerimisega. Keskuse ja selle loomuliku tagamaa põhjal tekkiva uue omavalitsusüksuse arengukava elluviimise kaudu. Liitumiste takistuseks ei tohiks saada maakondlikud piirid. Riik peab välja ütlemise selge ja piisava vabatahtliku liitumise perioodi. Selle lõppemisel tuleb haldusterritoriaalne reformi läbi viia riigi initsiatiivil ja siis juba tema poolt väljaõeldud põhimõtetele. Kuid ka sellisel juhul peaks kirvega raiumisele eelistama läbirääkimisi.

Omavalitsuste täidetavate ülesannete ja nende rahastamise põhimõtete läbivaatamisega. Omavalitsustel peab olema kindel, majanduse arenguga arvestav tulubaas, vähenema peaks sihtotstarbeliste eraldiste osakaal ja suurenenema iseotsustusõigus.

Omavalitsuste osutatavate teenuste mahu, kvaliteedi näitajate ja nende täitmise mõõdupuude väljatöötamisega.

Ühistegevuse soodustamisega ja selleks vajaliku seadusandliku baasi kindlustamisega. Seadustega võiks omavalitsustele anda ühiselt täidetavaid ülesandeid. Siinkohal võiks näiteks tuua jäätmeäitluse ja gümnasiumihariduse andmise.

Omavalitsuste tegeliku ja suurema kaasamisega võrdväärse partnerina riigi elu küsimuste lahendamiseks.

Kohalike valimiste aastal soovitatakse kohalikel poliitikutel ja valijatel tõsiselt arutada edasimineküsimuste üle. Kas teekond jätkub üksi või koos naabritega? Kas naabritega koos minek tähendab koostööd või liitumist? Läbi arutelude leiata ka kõige õigemad inimesed oma elu korraldama.

Peep Aru

Parlamendijuht ja vallavanem Võsul rahva ees

Kevade hakul kohtusid Riigikogu aseesimees Kristiina Ojuland ja Vihula vallavanem Priit Pramann Võsu Rannaklubis kohaliku rahvaga. Kohvi ja küpsise kõrval arutati kohalike muresid ja rõõme vabas õhkkonnas.

Esialgsetel teemadering haldusreformi küsimuste näol andis mõista, et erinevalt seni arvatust huvitab igat inimest ka riigis toimuv. Võsu pensionärid olid ühel meelel, et haldusreform tuleb kindlalt ära teha varem või hiljem, kuna väike vald pole lihtsalt haldus- suutlik ja seda suures osas just finantside seisukohast vaadatuna.

Kristiina Ojulandi sõnul peaks ühinemine olema loomulik ja tuginema senistele koostööle saadud kogemustele ja suhetele. „Ometigi on mõistlik, et lõpmatuseni venitada ei saa, kindlasti peab olema mingi tähtaeg, kui osapooled peaks olema suutnud omavahel kokku leppida.“ Ka Vihula vallavanem Priit Pramann oli kindel, et ilmselgelt tuleb ühinemine ka

Vihula vallavanem Priit Pramann.

Narva-Jõesuu: Meresuu SPA.

Narva-Jõesuust saab viia aasta pärast Põhja- maade surfikeskus

Narva-Jõesuu on arenemas tõeliseks kuurordiks oma spaade ja kümnekilomeetrise liivarannaga.

Tänaseks on Ida-Virumaa oma turismipotentsiaali aina enam välja mängimas. On olemas Kalvi mõis, Toila Sanatoorium, Meresuu SPA, rääkimata paljudest majutusasutustest Narvas, Vaivaras, Sillamäel, Jõhvis, Kohtla-Järvel. Nimetame veel üht täiesti uut kvaliteeti – Jõhvi Kontserdimaja.

Lisandunud on uued tervise-, puhke- ja vabaajakeskused ning kavandatakse uusi. Aastal 2010 on algamas uue unikaalse ja Põhja- maades ain- sana Norra järel ainulaadse USAs pa-

tenteeritud SunWave sisesurfikeskuse ehitus. Analoogilised atraktsioonid on näiteks Gold Coast'is ja Perthi's Austraalias; Hunington Beach'is Californias, või Sunset Beachil ja Honolulu Bay's Hawaiil. Narva-Jõesuus on juba paari aasta pärast originaalse innovaatilise tehnoloogiaga tehislaine looja, mis pakub surfamisvõimalust läbi kogu aasta. Seega oleks Narva-Jõesuu ühtlasi mitte ainult Eesti, vaid kogu Põhja- maade surfikeskus 2013!

Ida-Virumaa ja Narva-Jõesuud ootavad ees väga jõulised positiivsed arengud. Oleme siis selleks varakult valmis.

Rein Aidma

Taavi Rõivas külastas Lääne-Virumaa Rakenduskõrgkooli

Märtsis oli Lääne-Virumaa Rakenduskõrgkooli õpilastel külaliseks palutud Taavi Rõivas.

Kõige enam valmistas noortele muret maailma majanduses toimuv ja üha kasvav töötus Eestis. Tööturul toimuva kohta jagas Riigikogu liige omapoolseid selgitusi. „Aasta tagasi oli meil töötus 4%, mis sotsiaalses mõttes on ühele riigile ideaalne. Majanduslikus mõttes, nii naljakas, kui see ka ei ole, pole see optimaalne, kuna konkurentsi puudumine muudab inimesed lohakaks, mis omakorda ei motiveeri inimest oma tööalasesse arengusse panustama,“ arvas Taavi. „Praegu konkurents kasvab.“

Arutelu töölepingu seadusest (TLS), mis käesoleval aastal jõustub, jõuti ühisele arvamusel, et arvestades reaalsust, oli meil seda juba ammu vaja. „Riik peab suutma pakkuda paindlikke lahendusi, mis oli ka üks TLS eesmärke,“ oli Taavi lepingu olulisuses kindel.

Õpilaste seas leidis igati heakskiitu, et seaduse väljatöötamisel oli arvestatud paljude arvamustega: Ametiühingute Kesklit, Tööandjate Kesklit koostöös Riigikoguga.

Noorte seas leidis head tagasisidet ka maksukoormuse vähendamise idee ja perepoliitika positiivne mõju nii majanduse kui rahva arengule. „Kindlasti ei tohiks senist suunda muuta,“ olid noored kindlad.

Taimi Samblik

ERAKOGU

Rakenduskõrgkooli õpilased Taavi Rõivast kuulamas.

Kui oled jäänud tööta

Nõuandeid töötajale

Kui olete kaotanud töö, võtke end töötuna arvele

Töö kaotamine on tavaliselt ootamatu ja tuleviku suhtes suurt ebakindlust tekitav olukord. Olles aga esimesest ehmatuses toibunud, on aeg end töötuna arvele võtta ja hakata otsima uusi väljakutseid. Viivitada ei maksa kas või seetõttu, et haigestumise korral peate oma ravikulude eest ise tasuma. Et tööturuametist abi saada, tuleks ennast töötuna või töötajana arvele võtta. Mõistlik on pöörduda sellesse tööturuameti osakonda, kus teil on kõige mugavam hakata käima igakuistel vastuvõttudel. Kindlasti tuleks mõelda sellele, et hüppeliselt kasvavad tööpuudus on tekitanud tööturuameti osakondades järjekorrad. Tavaliselt on nädala esimeses poole

Tööst ilmajäämise korral tuleb ennast aegsasti tööturuametis arvele võtta.

les, esmaspäeviti ja teisipäeviti järjekorrad pikemad kui nädala teises poole. Kui võimalik, plaanige oma käigud just nädala teise poole.

Ravikindlustus peab jätkuma

Oluline on meeles pidada, et kui töösuhe lõpeb, siis kehtib ravikindlustus veel kaks kuud. Selleks, et ravikindlustus ei katkeks, tuleb end töötuna arvele võtta ühe kuu jooksul pärast töösuhte lõppemist, kuna ravikindlustus algab töötuna arveloleku 31.

päevast. Kui töösuhe lõppes näiteks 1. märtsil, siis kehtib ravikindlustus 30. aprillini. Et ka mais oleks kehtiv ravikindlustus, tuleb end arvele võtta hiljemalt 30. märtsil.

Üldised nõuanded töötamiseks:

- Mõelge oma iseloomomaduste, hariduse, oskuste ja kogemuse peale: millised töökohad oleksid teile justkui loodud?
- Kas olete valmis ka ümberõppeks ja töötamiseks kodukohast kaugemal?

- Rääkige ka teistele, et otsite tööd. Sugulased, tuttavad ja sõbrad võivad teid uuele tööle lähemale viia!
- Koostage olulised dokumendid: CV ja vajadusel kaaskiri. Olge neid koostades võimalikult täpne ja otsige internetist häid näiteid!
- Tööintervjuuks valmistage end ette. Selleks saate kasutada karjääri nõustaja abi või arutada sõpradega läbi erinevad vestlussituatsioonid. Uurige ka tööandja kohta lisainfot!
- Olge julge ja mingi ise huvipakkuvasse asutusse töökohta küsima. Tööandjad hindavad initsiatiivi ja ettevõtlikkust.
- Kui ka mõnes kohas ära öeldakse, ärge laske tujul sellest langeda, otsige edasi.
- Pikalt koju ootama jääda pole mõtet: mida aeg edasi, seda raskem on uut töökohta leida.
- Ärge põlake ära ka sellist töökohta, mis esialgu ei tundugi nii ahvatlev. Alati võib uut tööd otsida ka siis, kui veel eelmises ametis olete.
- Jätkake kindlasti huvide ja hobidega tegelemist! See aitab säilitada optimistlikku meelt.

Pidage meeles:

- Võtke end töötuna arvele hiljemalt ühe kuu jooksul pärast töökohta kaotamist.

Kommentaar

Hanno Pevkur, sotsiaalminister

Olukord tööturul ja majanduses ei ole teatavasti roosiline. On selge, et sellises seisus peavad kõik, kes ühel või teisel moel seotud tööturuga, tegema suuri jõupingutusi languse peatamiseks ja majanduse taas tõusule pööramiseks. Töökohad ei teki lihtsalt tühjale kohale. Selleks on vaja soodsat majandus- ning õiguskeskkonda ja ettevõtlikke inimesi, kes oleksid valmis panustama uute töökohtade loomisesse. Vaid uute töökohtade olemasolul saame rääkida järjest kasvava tööpuuduse leevenemisest ning töötuse vähenemisest. Samas on selge, et ka raskes olukorras on vaja säilitada selge pea ja teada oma õigusi ning võimalusi. Seepärast tuleb varakult kursis olla infoga, mis on abiks, kui käes halvim ehk töökoht kaob.

- Valmistage end ette – täitke avaldus (selle saate tööturuameti kodulehelt www.tta.ee), võtke kaasa ID-kaart või pass ja tööraamat või muu dokument, mis oli töösuhte aluseks.

Toetused töötule

End töötuna arvele võtnul on uue töö leidmiseni võimalik taotleda töötutoetust või töötuskindlustushüvitist, et osaliseltki kompenseerida tööst ilmajäämist.

Töötuskindlustushüvitis ja selle saamise tingimused

Töötuskindlustushüvitist on õigus saada neil töötutel, kes viimase 36 kuu jooksul on maksnud töötuskind-

lustusmaksmeid vähemalt 12 kuu eest. See tähendab, et hüvitist on võimalus taotleda ka inimestel, kes on lühemaajalise töötamise järel korduvalt töötuks jäänud. Hüvitist ei saa need töötud, kelle viimane töösuhe lõpetati töötaja enda algatusel, poolte kokkuleppel, töökohustuste rikkumise, usalduse kaotamise, vääritud või korruptiivse teo tõttu.

Töötuskindlustushüvitise suurus sõltub töötule eelmisest töötasust. Töötuse esimesel 100 päeval on hüvitise suurus 50 protsenti eelnevast töötasust ning 40 protsenti alates 101. päevast. Hüvitistelt arvutatakse maha ka tulumaks, mis on praegu 21 protsenti. Kui inimene on töötuskindlustushüvitise taotluses soovinud, et arvesse võetaks maksuvaba tulu, siis arvestab töötukassa tulumaksu vaid sellelt hüvitise osalt, mis ületab 2250 krooni.

Töötuskindlustushüvitise taotlemiseks on vaja esitada avaldus, mil-

le vormi saab tööturuametist või töötukassa kodulehelt www.tootukassa.ee. See avaldus tuleb viia tööturuametisse. Koos avaldusega tuleb esitada viimase töösuhte lõppemise põhjust ja aega tõendav dokument, milleks on näiteks tööleping, tööandja tõend (töötajale viimase kolme kuu väljamakstud töötasude kohta), käskkiri (avalikust teenistusest vabastamise) või muu dokument. Samuti tuleb esitada tõend kindlustatule makstud tasude ja tasudelt kinnipeetud töötuskindlustusmaksude kohta.

Töötutoetus ja selle saamise tingimused

Töötutoetust on õigus saada kõigil töötutel, sealhulgas neil, kes lahkusid töökohast omal soovil. Toetust ei maksta sel ajal, kui töötule saab töötuskindlustushüvitist. Et toetust saada, peab ini-

Kaua saab abi

Kindlustusstaaz	Hüvitise tasumise aeg maksimaalselt
vähem kui 56 kuud	180 kalendripäeva
56–110 kuud	270 kalendripäeva
111 kuud ja enam	360 kalendripäeva

mene olema töötuna arvelevõtmisele eelnenud 12 kuul vähemalt 180 päeva kas töötanud või tegelenud tööga võrdsustatud tegevusega.

Töötutoetuse saamiseks tuleb tööturuametile esitada avaldus, mis on kättesaadav ka tööturuameti kodulehelt www.tta.ee. Lisaks sellele tuleb esitada vähemalt 180-päevast töötamist tõendav dokument, milleks võib olla tööraamat, töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõiguslik leping. Juhul kui tööraamatut või töölepingut ei ole, tuleb esitada ka töösuhte lõpetamist tõendav dokument.

Hakka ettevõtjaks

Üks võimalus töötusest pääseda on alustada ettevõtlusega. Põnevates edulugudes on palju juttu olukordadest, kus töötuks jäämine sundis oma firmat asutama. Tagantjärele mõeldes sai töötusest parim asi, mis elus juhtunud.

Ettevõtluse alustamiseks saab toetust

Kui olete end tööturuametis töötuna arvele võtnud, võite ettevõtlusega alustamiseks saada motiveerivat rahalist abi kuni 20 000 krooni. Euroopa Sotsiaalfondist toetatavates projektides võib sellele lisanduda 50 000 krooni.

Toetuse saamiseks peate olema vähemalt 18-aastane ja tahtma tegeleda ettevõtlusega. Selleks peate olema läbinud ettevõtluskoolituse või saanud kutse- või kõrghariduse majanduse alal. Samuti aitab toetust saada ettevõtluskogemus. Kui teil seda ei ole, pakub tööturuamet teile ettevõtluskoolitust.

Probleemid võlgadega?

Sissetulekute vähenedes kohustused ei vähene. Ärge jääge ootama probleemide süvenemist, vaid otsige abi kohe, kui tekivad raskused. Pöörduge laenuandja poole, et kokku leppida laenuuphukus või jõukohane maksegraafik.

Nõu ja abi saab ka võlanõustajatelt. Võlanõustamine koosneb neljast osast: finants-juriidilisest, psühhosotsiaalsest, elulis-praktilisest ja pedagoogilis-preventiivsest nõustamisest. Võlanõustajalt saate abi järgmistel muude puhul: üürivõlg, telefonivõlg,

laen eraisikult või pangalt, liising, järelmaks, maksuvõlg, trahvid, viivised, elatisraha võlg, krediitkaardi võlg, eluasemelaen, õppelaen, käendus.

Kasulik on küsida nõu ka kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajalt, kellelt saate vajalikku teavet sotsiaalsetest õigustest ja seaduslike huvide kaitsmise võimalustest. Head nõu võib saada ka internetilehtedelt.

Töötuskindlustushüvitis ja selle saamise tingimused
Töötutoetus ja selle saamise tingimused
Töötuskindlustushüvitis ja selle saamise tingimused
<http://www.sm.ee/tooabi>

euroopa2009.reform.ee

VALI

Euroopa tasemel tegijad!

7. juunil toimuvad Euroopa Parlamendi valimised. Väikese riigina saame sinna saata kõigest 6 saadikut. Seetõttu on eriti oluline, et Eestit esindaksid inimesed, kes tunnevad Euroopat põhjalikult ja kes tahavad ning suudavad meie seisukohti kaitsta. Inimesed, kelle sõna võetakse tõsiselt. Ei piisa sellest, et oled tegija Eesti poliitikas.

Europarlament tuleb valida Euroopa tasemel tegijad.

Kristiina Ojuland ON Euroopa tasemel tegija!

- 2002–2005 Eesti Vabariigi välisminister
- Euroopa Liberaalide, Demokraatide ja Reformipartei asepresident
- Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee poliitikakomitee aseesimees

Reformierakond
Parem Eesti kõigile

www.lauriluik.ee

Külasta ja võida!

Eesti Teataja

Eesti Teataja
Eesti Reformierakond
Tõnismägi 9, 10119 Tallinn
Toimetusega saab tööpäevadel 10-14
ühendust telefonil 5850 1122 ja
meiliaadressil: teataja@reform.ee

Saada vastus märksõnaga "lahendus" 5. maiks aadressile Tõnismägi 9, 10119 Tallinn või e-posti teel teataja@reform.ee ning osale Eesti Teataja meene loosimisel.

Ristsõna lahendus

.....

.....

.....

Ees- ja perekonnanimi

.....

.....

.....

Postiaadress või e-post

.....

.....

.....

Telefon.....

Eelmise peaaühinna võitis Koit Sõrmus

Oma andmeid edastades nõustun tulevikus saama Eesti Reformierakonda ja selle poliitikutuid puudutavat infot või reklaami, mille edastajatel või töötlejatel luban kasutada oma andmeid nimetatud eesmärgil tingimusel, et andmeid ei kasutata muuks kui Eesti Reformierakonda ja selle poliitikutega seonduva informatsiooni või reklaami edastamiseks.

	Cimbler ***	Üldsus	Oblast Kasahhis	Džäss- muusik (1947- 2003)	Head metsaanid marineeri- tud kujul	Kotjas asi hiu naise peas	Ameerika õudusjutu- spets (3 tähte)	Itaallase jaatus	Amper	Soome- ugri keel	Vaimulik laul	Pilot Alert System	Kunagine Pärnu linna- arhitekt	Anno	Kõva heitlus	Maapõue- loom (4 tähte)	
	Eksitava nimelga püsilülil										Endine minister (6 tähte)						
	Elatanud mees								Mäeahelik Aasias						Kulla sümbol		
	Keelemees (1927- 1990)								Vaenukoht Palestiinas						Valu- häälitus		
	Vedelat sorti supilaadne ollus					Kimama		Hädaoht kodus					Moekunstnik				
						Geneetiliselt Muundatud Organism		Lärm; kára					Eskimo eluse				
	Fordi mudel			F-1 rada San Marinos												2x täht	
				MI												Puutöoline	
	1000 N			Ebameel- div asi õunas					Mehe- kujuline tugi- samm								Italic
	Multika- siili asukoht					Postal Note			Saksa endine president				Tuumajaam				Händikáp
						Ahviline			Sortiment				Õhusõit				
	Segamini ajama					Asesõna		Hollandi rattur. OV-2008					Tuumajaam				
								Nigeeria end.pealinn					Õhusõit				
	Mälu- mängu- teema	Tööpost	Numbri- laud	Tee					Sortiment				Ilusa Helena ema (mütol.)				Vormirõivas
									Asjandused				Vormirõivas				
									Häältesagin								
						Selektsi- oon											Hüüumärk
						Lühilaine											Norimis- sõna
	Hästi maapinna lähedal																Asesõna
	Kordami- nek				Ripakile												ABBA hitt
					Saar												Allmaaraut- tee tähis
	Koera- tõug																Põllu- majandus- lik pinna- ühik
									Pidevalt verine objekt pöksijal								